

> Retouradres Postbus 20701 2500 ES Den Haag

Bestuursstaf
Directie Communicatie

Kalvermarkt 32
MPC 58 B
Postbus 20701
2500 ES Den Haag
www.defensie.nl

Contactpersoon
J. Kuiper

M 0613471647
E J.Kuiper.05@mindef.nl

Onze referentie
BS2016005192
Bijlage
4

*Bij beantwoording datum,
onze referentie en onderwerp
vermelden.*

07 APR. 2016

Datum
Onderwerp Beslissing op uw Wob-verzoek

Geachte [redacted]

Bij brief van 18 februari jl. heeft u bij mijn ministerie 6 informatieverzoeken ingediend waarin u verwijst naar de Wet openbaarheid van bestuur (hierna Wob). Op 1 maart jl. is de ontvangst van deze verzoeken per email aan u bevestigd en is antwoord gegeven op de eerste 3 verzoeken uit uw brief, waarbij is aangegeven dat de informatie waar u in deze verzoeken om heeft gevraagd reeds openbaar is. Om u terwille te zijn is met deze email het openbare rapport van het Coördinatiecentrum Expertise Militaire Gezondheidszorg (CEMG) (nogmaals) aan u verstrekt en is de link met de vindplaats op internet van de Arbo-rapporten met uitleg aan u toegestuurd.

Wob-verzoek 4

In Wob-verzoek 4 verzoekt u om toezending van alle chemiekaarten PX-10 en de beschrijving van de procedure binnen defensie waarin opdracht is verstrekt dat alle archieven in de hele Krijgsmacht nog eens grondig worden nagelopen.

Chemiekaarten PX-10

Binnen defensie wordt sinds 1984 gebruik gemaakt van Artikel Veiligheidsbladen (AVIB) om veiligheidsinformatie over stoffen bij de professionele gebruiker bekend te stellen. De informatie in een AVIB wordt afgeleid van de door de leverancier meegeleverde veiligheidsinformatie. Zoals ook in het rapport van CEMG is beschreven zijn de chemiekaarten niet aangetroffen. In het rapport van het CEMG staat beschreven dat van PX-10 4 verschillende AVIB bekend zijn met code C.03/0 en C.03/1 en 8030-07 en 8030-07/B. Deze 4 AVIB besluit ik openbaar te maken en treft u aan bij dit besluit.

Inventarisatie documenten

Het onderzoek van het CEMG geeft in hoofdstuk 2 aan de wijze waarop de gegevensverzameling heeft plaatsgevonden. Daarin staat toegelicht welke informatie op welke manier is opgevraagd. Bij punt 1 van dat hoofdstuk staat aangegeven dat via de commandantenlijn een inventarisatie heeft plaatsgevonden om antwoord te krijgen op vragen over het gebruik van PX-10 binnen de verschillende krijgsmachtdelen en over de eventueel in het verleden genomen veiligheidsmaatregelen. De nota waarin deze opdracht is verstrekt aan de defensieonderdelen is openbaar. Met het besluit van 2 september 2013 met nummer BS2013025344 is deze nota openbaar gemaakt en aan u verstrekt in bijlage 7, alsook zijn de uitkomsten van deze inventarisatie verstrekt in bijlage 9.

Wob-verzoek 5

In dit verzoek verzoekt u de namen en de adressen van de producenten die in de periode 1960 – 1993 aan defensie PX-10 leverden en waar de PX-10 werd afgeleverd. Met het besluit van 2 september 2013 met nummer BS2013025344 dat aan u is verstrekt is in bijlage 9 op pagina 5 te lezen dat er geen informatie aanwezig is over de exacte samenstelling van PX-10 en/of leveranciers, welke PX-10 in de loop der jaren daadwerkelijk aan defensie hebben geleverd. Zoals ook in de antwoorden van de kamervragen van 2 februari 2016 is aangegeven is er navraag gedaan bij mogelijke leveranciers. Daar de archieven bij deze mogelijke leveranciers niet meer aanwezig waren, is het ook niet vast te stellen of deze leveranciers PX-10 aan Defensie leverden. Ook is in deze bijlage te lezen op welke defensielokaties PX-10 werd gebruikt.

Bestuursstaf
Directie Communicatie

Datum
07 APR. 2016

Onze referentie
BS2016005092

Wob-verzoek 5 (2)

In dit verzoek, verzoekt u kennis over de chemiekaarten aanwezig bij defensie in alle documenten. Zoals hierboven bij Wob-verzoek 4 beschreven zijn de chemiekaarten niet aangetroffen. Voor de aanwezige kennis verwijs ik u naar hoofdstuk 3 van het rapport van het CEMG, waarin onderzoek naar de samenstelling van de bestanddelen die corresponderen met de AVIB beschreven staat.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

De Minister van Defensie
voor deze
De Secretaris-generaal

M. Gazenbeek (wnd)

1-11-1985

ALGEMEEN	BELANGRIJKE TELEFOONNUMMERS
Dit Artikel-Veiligheids-Informatieblad (AVIB) bevat gegevens voor het veilig omgaan met chemische produkten. Het is noodzakelijk dat chemische produkten uitsluitend worden gebruikt voor het doel waarvoor zij zijn bestemd en dat de juiste voorzorgsmaatregelen worden genomen.	Nationaal Vergiftigingen Informatie Centrum : 030-274 88 88 Militaire arts : Bedrijfsarts RGD : Ambulance : Ziekenhuis :
KENMERKEN	TOEPASSING
Geelbruin gekleurde vloeistof, die de huid ontvet. Uitslekend waterverdringende eigenschappen.	Corrosiewerendmiddel voor voorwerpen, die slechts korte tijd tegen corroderen beschermd behoeven te worden b.v. tijdens onderbreking in het fabricage c.q. herstellingsproces.
MAC-waarde: Terpentine: 100 ppm (575 mg/m ³) tgg	Daarnaast wordt PX-10 in verband met zijn uitstekende waterverdringende eigenschappen gebruikt als vóór preservering van voorwerpen die na het drogen van de PX-10 van een andere meer duurzame preserveerlaag worden voorzien.
SAMENSTELLING	FYSISCHE EIGENSCHAPPEN
Terpentine : 85 - 95% (max 20% aromaat). Minerale oliën : 3 - 12% Verzure esters : 0,5 - 1,5% Additieven : 1,5 - 2,5%	Vlampunt : ca. 40°C Oplosbaarheid in water : nihil Explosiegrenzen : 1 - 6% in lucht

GEVAREN/VERSCHEIJNSELEN		PREVENTIE	BLUSSTOFFEN/EERSTE HULP
BRAND	Brandgevaarlijk	Geen open vuur, geen vonken en niet roken	Koolzuur, poeder, schuim, halonen.
EXPLOSIE	Boven 40°C: damp met lucht explosief	Boven 40°C: gesloten apparatuur, ventilatie, explosie veilige elektrische apparatuur, aarden.	Bij brand; verpakking koel houden door spuiten met water.
INADEMEN	Duizeligheid, ademnood, misselijkheid.	Doelmatige ventilatie, plaatselijke afzuiging of adembescherming.	Frisse lucht, rust, halfzittende houding, arts waarschuwen.
HUID	Irritatie.	Handschoenen van nitrilrubber, viton of een andere geschikte kunststof.	Eerst verontreinigde kleding uittrekken, dan huid wassen met water en zeep (gedurende 15 minuten).
OGEN	Roodheid, branderig gevoel.	Veiligheidsbril.	Eerst spoelen met veel water, (gedurende 15 minuten), daarna arts raadplegen.
INSLIKKEN	Keelpijn, buikpijn, diarree.		Onmiddellijk naar ziekenhuis vervoeren.

OVERIGE MAATREGELEN			
VERPAKKING	Metalen vaten (cfm W.G.S.)		ETIKETTERING VGVK 8A: BAGS: R: 10 S:*
VERVOER	VGVK 8A Klasse: 3 Cijfer: 3	AFVOER KL: VI-BOS-034 KM: AT19750/11569 KLu: VS15-1000-002	
OPSLAG	Koel, brandveilig, en in goed geventileerde ruimte.		
OPRUIMING	Lekvloeistof opvangen, morsvloeistof opnemen in zand, aarde of met adsorptiemiddel en afvoeren conform voorschrift.		
AANWIJZINGEN VOOR DE ARTS	- Maag hevelen na endotracheale intubatie. - Geen braken opwekken.		
OPMERKINGEN	Bij vervoer naar arts c.q. ziekenhuis, deze kaart meegeven.		

ALGEMEEN 19/4 (OKTOBER 1985)		BELANGRIJKE TELEFOONNUMMERS	
Dit Artikel-Informatie-Veiligheidsblad (AVIB) bevat gegevens voor het veilig omgaan met chemische produkten. Het is noodzakelijk dat chemische produkten uitsluitend worden gebruikt voor het doel waarvoor zij zijn bestemd en dat de juiste voorzorgsmaatregelen worden genomen.		Nationaal Vergiftigingen Informatie Centrum : 030-274.88.88 Militaire arts : Bedrijfsarts RGD : Ambulance : Ziekenhuis :	
KENMERKEN		TOEPASSING	
Geelbruin gekleurde vloeistof, die de huid ontvet. Uitstekend waterverdringende eigenschappen.		Corrosiewerendmiddel voor voorwerpen, die slechts korte tijd tegen corroderen beschermd behoeven te worden b.v. tijdens onderbrekingen in het fabricage c.q. herstellingsproces. Daarnaast wordt PX-10 in verband met zijn uitstekende waterverdringende eigenschappen gebruikt als vóór preservering van voorwerpen die na het drogen van de PX-10 van een andere meer duurzame preserveerlaag worden voorzien. De gevaren en de te nemen preventie zijn toepassingsafhankelijk. De te nemen voorzorgsmaatregelen moeten door een verantwoordelijke ARBO-functionaris worden aangegeven.	
MAC-waarde: Terpentine : 100 ppm (575 mg/m ³) tgg			
SAMENSTELLING		FYSISCHE EIGENSCHAPPEN	
Terpentine : 85 - 95% (max 20% aromaat) Minerale oliën : 3- 12% Vetzure esters : 0,5 - 1,5% Additieven : 1,5 - 2,5%		Vlampunt : ca. 40°C Oplosbaarheid in water : nihil Explosiegrenzen : 1 - 6% in lucht	
	GEVAREN/VERSCIJNSELEN	PREVENTIE	BLUSSTOFFEN/EERSTE HULP
BRAND	Brandgevaarlijk.	Geen open vuur, geen vonken en niet roken.	Koolzuur, poeder, schuim, halonen.
EXPLOSIE	Boven 40°C: damp met lucht explosief.	Boven 40°C: gesloten apparatuur, ventilatie, explosieveilige elektrische apparatuur, aarden.	Bij brand; verpakking koel houden door spuiten met water.
INADEMEN	Duizeligheid, ademnood, misselijkheid.	Doelmatige ventilatie, plaatselijke afzuiging of adembescherming.	Frisse lucht, rust, halfzittende houding, arts waarschuwen.
HUID	Irritatie.	Handschoenen van nitrilrubber, viton of een andere geschikte kunststof.	Eerst verontreinigde kleding uittrekken, dan huid spoelen met veel water en zeep (gedurende 15 minuten).
OGEN	Roodheid, branderig gevoel.	Veiligheidsbril.	Eerst spoelen met veel water (gedurende 15 minuten), daarna arts raadplegen.
INSLIKKEN	Keelpijn, buikpijn, diarree.		Onmiddellijk naar ziekenhuis vervoeren.
OVERIGE MAATREGELEN			
VERPAKKING	Metalen vaten (conform WGS).		ETIKETTERING
VERVOER	MP 40-21; Klu: VS 15-1000-002	AFVOER	KL: VI-BOS-034 KM: IVK 18 KLu: VS 15-1000-002
OPSLAG	MP 40-21, Code: Koel, brandveilig, en in goed geventileerde ruimte.		MP 40-21: WMS: R: 10 S:
OPRUIMING	Lekvloeistof opvangen, morsvloeistof opnemen in zand, aarde of met adsorptiemiddel en afvoeren conform voorschrift.		
AANWIJZINGEN VOOR DE ARTS	- Maag hevelen na endotracheale intubatie. - Geen braken opwekken.		
OPMERKINGEN	Bij vervoer naar arts c.q. ziekenhuis, deze kaart meegeven.		

MEEN	C:03/0	BELANGRIJKE TELEFOONNUMMERS
<p>Het is noodzakelijk dat chemische produkten uitsluitend worden gebruikt voor het doel waarvoor zij bestemd zijn en dat de juiste voorzorgsmaatregelen worden genomen.</p>		<p>Nationaal Vergiftigings Centrum RIV : 030-748725 030-742200</p> <p>Bedrijfsarts ter plaatse : 9</p> <p>Ambulance : </p> <p>Ziekenhuis : </p> <p>DMKL/MVA-7 T/BOSCO : 070-731015</p>

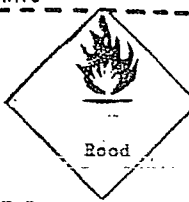
KENMERKEN	TOEPASSING
<p>Geelbruin gekleurde vloeistof, die de huid ontvet. Uitstekend waterverdringende eigenschappen. Kan bij inwendig gebruik longoedeem veroorzaken. 1) (zie aanwijzing arts).</p>	<p>Corrosiewerendmiddel voor voorwerpen, die slechts korte tijd tegen corroderen beschermd behoeven te worden b.v. tijdens onderbrekingen in het fabricage cq herstellingsproces.</p> <p>Daarnaast wordt PX-10 in verband met zijn uitstekende waterverdringende eigenschappen gebruikt als vóór preservering van voorwerpen die na het drogen van de PX-10 van een andere meer duurzame preservierlaag worden voorzien.</p>
MAC-waarde(tgg) :	

SAMENSTELLING	FYSISCHE EIGENSCHAPPEN
<p>Perpentine : 93%</p> <p>Minerale olie : 1%</p> <p>Additieven : 6%</p>	<p>Vlampunt : 38°C</p> <p>Oplosbaarheid in water : nihil</p> <p>Explosiegrenzen : 1 - 6 vol % in lucht</p>

GEVAREN	VERSCHEIJNSELEN	PREVENTIE	BLUSSTOFFEN	EERSTE HULP
BRAND	Brandgevaarlijk. Kan met lucht explosieve mengsels geven.	Geen open vuur, geen vonken en niet roken. Doelmatig ventileren.	Koolzuur, poeder, schuim en halonen.	
INADEMEN	Duizeligheid, ademnood, misselijkheid.	Doelmatige ventilatie, plaatselijke afzuiging of adembescherming	Frisse lucht, <u>rust</u> .	
HUID	Irritatie.	Handschoenen van nitrilrubber, viton of een andere geschikte kunststof.	Verontreinigde kleding uittrekken, wassen met water en zeep.	
OGEN	Roodheid, branderig gevoel.	Veiligheidsbril.	15 minuten spoelen met water. Bij blijvende irritatie arts raadplegen.	
INSLIKKEN	Keelpijn, buikpijn, diarree.	--	Onmiddellijk naar ziekenhuis vervoeren.	

OVERIGE MAATREGELLEN

VERPAKKING	Metaal, conform W G S	ETIKETTERING
VERVOER	Voorschrift VS9-862 (VGVK 8A)	VERVOER
OPSLAG	Koel, brandveilig, en in een goed geventileerde ruimte.	VLG/ADR
OPRUIMING	Lekvloeistof opvangen, morsvloeistof opnemen in zand, aarde of met adsorptiemiddel en afvoeren conform VI-BOS-034.	KLASSE: 3
AANWIJZINGEN VOOR DE ARTS	<p>- <u>Geen</u> braken opwekken.</p> <p>- Maag hevelen; alleen uitvoeren na endotracheale intubatie.</p> <p>1) De verschijnselen van longoedeem openbaren zich veelal pas na enkele uren en worden versterkt door lichamelijke inspanning. Rust en opname in een ziekenhuis is daarom noodzakelijk. Tevoren dient als eerste hulp de toediening van een corticosteroid houdende spray, door arts of door de door deze gemachtigde, te worden overwogen.</p>	GIJPER: 3
OPMERKINGEN	<p>- Contact met de huid moet worden vermeden.</p> <p>- In geval van vervoer naar arts of ziekenhuis, deze kaart meegeven.</p>	<p>BAGS : N.V.T.</p> <p>R : 20</p> <p>S :</p>

<p>ALGEMEEN C:03/1</p> <p>Het is noodzakelijk dat chemische produkten uitsluitend worden gebruikt voor het doel waarvoor zij bestemd zijn en dat de juiste voorzorgsmaatregelen worden genomen.</p>	<p>BELANGRIJKE TELEFOONNUMMERS</p> <p>Nationaal Vergiftigings Centrum RIV : 030-748725 030-742200</p> <p>Bedrijfsarts ter plaatse : Ambulance : Ziekenhuis : DMKL/MVA-7 T/BOSCO : 070-731015 DMKLU/WO-4 : 070-469335, 142550 DMKH/WTB/CH : 070-163127.</p>
--	---

<p>KENMERKEN</p> <p>Geebruin gekleurde vloeistof, die de huid ontvet. Uitstekend waterverdringende eigenschappen.</p>	<p>TOEPASSING</p> <p>Corrosieverendmiddel voor voorwerpen, die slechts korte tijd tegen corroderen beschermd behoeven te worden b.v. tijdens onderbrekingen in het fabricage of herstellingsproces.</p> <p>Daarnaast wordt PX-10 in verband met zijn uitstekende waterverdringende eigenschappen gebruikt als vóór preservering van voorwerpen die na het drogen van de PX-10 van een andere meer duurzame preserveerlaag worden voorzien.</p>
--	---

<p>SAMENSTELLING</p> <p>MAC-waarde(ltg) :</p> <p>Terpentine : 93% Minerale olie : 7% Additieven : 6%</p> <p>Terpentine kan maximaal 20% aromaat bevatten.</p>	<p>FYSISCHE EIGENSCHAPPEN</p> <p>Vlaspunt : ca. 38°C Oplosbaarheid in water : nihil Explosiegrenzen : 1 - 6 vol % in lucht</p>
--	---

	GEVAREN	PREVENTIE	BLUSSTOFFEN
	VERSCHEIJEN		EERSTE HULP
BRAND	Brandgevaarlijk. Kan met lucht explosieve mengsels geven.	Geen open vuur, geen vonken en niet roken. Doelmatig ventileren.	Koolzuur, poeder, schuim en halonen
INADEMEN	Duitelgheid, ademnood, misselijkheid.	Doelmatige ventilatie, plaatselijke afzuiging of adembescherming	Frisse lucht, rust.
HUID	Irritatie.	Handchoenen van nitrilrubber, viton of een andere geschikte kunststof.	Verontreinigde kleding uittrekken, wassen met water en zeep.
OGEN	Hoodheid, branderig gevoel.	Veiligheidsbril.	15 minuten spoelen met water. Bij blijvende irritatie arts raadplegen.
INSLIKKEN	Keelpijn, buikpijn, diarree.	--	Onmiddellijk naar ziekenhuis vervoeren.

OVERIGE MAATREGELEN			<p>ETIKETTERING</p> <p>VERVOER VLC/ADR KLASSE: 3 CIJFER: 3</p> <p>Boods</p> <p>BAGS : F.V.T.</p> <p>R : 20 S :</p>
VERPAKKING	Metaal, conform W C S		
VERVOER	Voorschrift VGVF 6A	Afvoerd : V1-BOS-034 (KL)	
OPSLAG	Koel, brandveilig, en in een goed geventileerde ruimte.		
OPRUIMING	Lekvloeistof opvangen, morsvloeistof ophezen in zand, aarde of met adsorptiemiddel en afvoeren conform V1-BOS-034 (KL).		
AANWUZINGEN VOOR DE ARTS	<p>- Geen braken opwekken. - Maag hevelen na endotracheale intubatie.</p>		
OPMERKINGEN	<p>- Contact met de huid moet worden vermeden. - Bij vervoer naar arts of ziekenhuis, deze kaart meegeven.</p>		